

Mees, kes

Leedu koreograaf Jurijus Smoriginas on ühes meie Mai Murdmaaga Estonia Teatri värskeima balletiõhtu autoreid. Tema "Carmenis" ennustati hiilgerolli teatri priimabaleriinile Kaie Kõrbile. Hiilgus ei jäänud tulemata.

Ilona Martson

"Tööd tehes tunnen ennast masohhistina: rõõmustan iga võimaluse üle, mida tuleb küünite ja hammastega välja kiskuda," muigab Smoriginas, vihjates olukorrale, mis pürrab teda koduteatris. Ettepaneku tuua Bizet'–Štšedrini "Carmen" tervikuna lavale tegi talle Štšedrini abikaasa, vene balletikunsti esimene täht Maia Plissetskaja ise. Vilniuse rahvusballeti juhtkond polnud ettepanekust paraku huvitatud.

Nii jõudsid estoonlased ette. Estonia peaballettmeister Mai Murdmaa oli see, kes Smoriginase Tallinna lavastama kutsus. Siiski pole see leedu koreograafile esimene kord siin tööd teha. Esimesele küllaskäigule balletiga "Neli draamat" 80-ndate lõpus Estonia Teatris korraldatud koreograafiafestivalil järgnes kutse tulla lavastama moderntantsu truppi Nordic Star.

Carmenile kaasa ei tunne

Murdmaa–Raveli "Daphnise ja Chloé" ning Bizet'–Štšedrini–Smoriginase "Carmeniga" töötas rahvusvaheline selts-

kond. Koreograafid Eestist ja Leedust, kunstnik Andris Freibergs Lätist, valguskunstnik Lloyd Sobel Ameerikast. "Need on kaks eri balletti," rõhutab Smoriginas. "Mai tegi oma tööd, mina oma. Ei olnud isegi võimalust teineteisega suhelda: nii palju oli loomingu-lisi probleeme."

Mõistagi hindab Smoriginas Kaie Kõrbi nimiosa vääriliseks ning kahetseb, et temaga seni pole kokku puutunud. "Kaie on iseseisev looja. Mina samuti. Kuid kokkuvõttes saime headeks sõpradeks."

Ära koju

Jurijus kinnitab, et lähenedes teemale moderntantsu kaudu, püüdis ta samas jäädva hispaania stiili juurde. "Carmenile ma kaasa ei tunne," väidab ta, "Tahtsin näidata naist, kes suhtub armastusse nagu ühepäevaliblikas ellu. Temale on see hetkemeeleolu, José jaoks aga sügav ja igavene tunne. Tragöödia on selles, et kaks nii erinevat inimest omavahel kokku saavad."

"Tahaks ära koju," kur-dab Smoriginas kahekuise Eestis viibimise järel. Täna-seks on see soov täide läinud ja Jurijus koos "Carmeni" esie-

S tegi "Carmeni"

Foto: Harri Rospu

Carmeni suudlus pidavat tooma hukatust. Kaie Kõrbi oma ei too.

tendusel viibinud perekonnaga Leedus tagasi. "Saadan naise, poja ja tütre igal sügisel kusagile kaugemale – Budapesti või Prahasse. Tänavu siis Tallinna ja Riiga. Las avastavad Tallinnas linna, kus

ma tihti olen õnnelik!" arvab Jurjus.

Seda, et kumbki tema lastest oma elu tantsukunstiga sidunud pole, mees ilmselt ei kahetse. Ta on näinud küllalt teatrisse tassitud inimesi,

kes pärast aastate kaupa piinlevad.

"Tütar õpib konservatooriumis koorijuhtimist, poeg käib koolis. Aga andekas on ta küll: selles osas, mis puudutab kokakunsti. Minu jaoks,

kes ma söögitegemist ei salli, on see suur kunst," tunnistab Leedu nüüdiskoreograaf Smoriginas.